

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Chvojové a soudců JUDr. Olgy Petrové a JUDr. Čestmíra Slaného v právní věci žalobce: J. P. nar. bytem zast. JUDr. Josefem Fojtíkem, advokátem, se sídlem Kopřivnice, Štefánikova 1516, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o **945.000,-Kč**, k odvolání obou účastníků proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 8. listopadu 2012, č.j. 26C 188/2011-82

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v zamítavém výroku o věci samé (II.) ohledně částky 55.000,-Kč **z r u š u j e** a řízení se v tomto rozsahu **z a s t a v u j e**.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé (I.) **m ě n í** tak, že se žaloba ohledně částky 455.000,-Kč zamítá.
- III. V zamítavém výroku o věci samé (II.) se rozsudek soudu prvního stupně ohledně částky 490.000,-Kč **p o t v r z u j e**.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění

Žalobou došlou soudu dne 15.7.2011 se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky 1,000.000,-Kč jako náhrady nemajetkové újmy za dlouho trvající řízení vedené Krajským soudem Ostrava pod sp.zn. [REDAKCE] včetně náhrady nemajetkové újmy za vazbu, kterou během tohoto trestního řízení vykonal v době od [REDAKCE] do [REDAKCE].

Při jednání dne 26.7.2012 vzal žalobce žalobu zpět o částku 55.000,-Kč s tím, že mu tato částka byla žalovanou vyplacena jako náhrada za vazbu. Nadále tak požadoval částku 945.000,-Kč.

Podáním došlým soudu dne 22.8.2012, žalobce svoji žalobu specifikoval tak, že z důvodu náhrady újmy za vazbu původně požadoval 200.000,-Kč, ale po vyplacení částky 55.000,-Kč žalovanou se z tohoto titulu nadále domáhá částky 145.000,-Kč. Dále žalobce požadoval 200.000,-Kč za průtahy v řízení a 600.000,-Kč za nezákonného rozhodnutí. Skutková tvrzení tímto podáním žalobce nedoplnil.

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně žalobě vyhověl ohledně částky 455.000,-Kč a tuto částku žalované uložil žalobci zaplatit do 15 dnů od právní moci rozsudku. Ohledně částky 545.000,-Kč pak žalobu zamítl. Žalované uložil zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 80.715,-Kč k rukám jeho právního zástupce.

Vzal za prokázané, že žalobce svůj nárok u žalované uplatnil podáním, doručeným žalované 18.7.2011 a žalovaná mu stanoviskem ze dne 19.1.2012 za 110 dní vazby, přiznala náhradu 55.000,-Kč za nemajetkovou újmu, což vyčíslila jako částku 500,-Kč za den. Toto učinili účastníci nesporným.

Ze spisu Krajského soudu v Ostravě sp.zn. [REDAKCE] učinil soud I. stupně zjištění, že trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením ze dne 7.5.2004, které bylo žalobci doručeno dne 7.5.2004. Obžaloba obžalovaných – žalobce, F [REDAKCE] S [REDAKCE] Ing. I [REDAKCE] F [REDAKCE] I [REDAKCE] K [REDAKCE], M [REDAKCE] P [REDAKCE], Ing. J [REDAKCE] P [REDAKCE] R [REDAKCE] G [REDAKCE] a MUDr. P [REDAKCE] K [REDAKCE] byla soudu doručena dne 5.5.2005. Žalobce byl obžalován z pokusu trestného činu padělání a pozměňování peněz podle § 8 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr.zák., s odkazem na § 143 tr.zák. a přípravu k tomuto trestnému činu podle § 7 odst.1 k § 140 odst.2,3 tr. zák., s odkazem na § 143 tr.zák. a přípravu k trestnému činu podvodu podle § 7 odst. 1 tr.zák. k § 250 odst.1,4 tr.zák. Hlavní líčení se konalo ve dnech 21.-23.9.2005, 6.10.2005, 23.-24.3.2006, 18.-19.4.2006, 11.-12.5.2006, 16.6.2006, 7.9.2006, 20.-21.9.2006 a dne 6.10.2006 bylo ve věci rozhodnuto zprošťujícím rozsudkem. Proti tomuto rozsudku podalo Krajské státní zastupitelství v Ostravě odvolání a Vrchní soud v Olomouci dne 31.5.2007 rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu. Poté se konalo hlavní líčení ve dnech 27.5.2009, 12.10.2009, 12.5.2010 a dne 25.6.2010, kdy byl vydán znovu zprošťující rozsudek, který nabyl právní moci dnem 24.1.2011. Soud též zjistil, že ve věci bylo provedeno dožádání z USA.

Dále soud vyslechl svědky manželku žalobce M [REDAKCE] P [REDAKCE], nar. [REDAKCE] a přítele žalobce S [REDAKCE] K [REDAKCE] (který je rovněž žalobcovým příbuzným) a D [REDAKCE] T [REDAKCE] a provedl též důkaz lékařskými zprávami o zdravotním stavu žalobce. Uvěřil tak žalobci, že byl zatčen v restauraci za užití zbraně a hmatů, celá věc byla medializována, ve vazbě nedostal léky, ač o ně žádal, zhubl tam také o 15 kg, ve vesnici, kde bydlel, se k němu i

jeho dětem lidé obraceli zády a jeho manželka i děti věc těžce nesly, mělo to vliv na jeho podnikání a má psychické problémy.

Zjištěné skutečnosti soud I. stupně hodnotil podle § 1 odst. 1, § 5 písm.b/, § 7, § 8, § 13 odst. 1 a § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, a uzavřel, že za situace, že bylo v řízení prokázáno, že žalobce byl trestně stíhán za trestný čin se sazbou 5-10 let, stíhání trvalo 6 let a 8 měsíců a žalobce byl též ve vazbě, jsou dány tři tituly pro odškodnění nemajetkové újmy. Za ty pak považoval nesprávný úřední postup, spočívající v nepřiměřené délce řízení, nezákonné rozhodnutí a vykonanou vazbu. Dovedl tak, že jako náhrada tudíž nepostačuje jen konstatování porušení práva, ale je namístě nahradit újmu v penězích.

Při vyčíslení náhrady tak přihlédl k tomu, že trestní řízení bylo do jisté míry složité, neboť obviněných bylo několik, bylo třeba získat listinné důkazy, provádělo se dožádání do ciziny, bylo třeba opatřit překlady listin a byly vypracovány znalecké posudky z různých oborů. Současně deklaroval, že žalobce svým chováním k délce řízení nepřispěl a dále to, že je třeba hodnotit význam řízení pro žalobce jako zvýšený. Za tomuto odpovídající tak při částce 15.000,-Kč za jeden rok, považoval za odpovídající za průtahy v řízení náhradu v částce 100.000,-Kč, kterou o 20% snížil a současně o 20% zvýšil. Částku 100.000,-Kč náhrady za průtahy tak považoval za důvodné žalobci přiznat.

Náhradu nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí, jímž bylo rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce, pak soud vyčíslil částkou 300.000,-Kč, kterou vypočetl tak, že hrozící trest odnětí svobody v trvání deseti let násobil 30, když současně zvážil negativní dopad na osobní a rodinný život žalobce.

Dále soud přiznal žalobci náhradu za vazbu s tím, že byl ve vazbě 110 dnů á 1.000,-Kč, což představuje částku 110.000,-Kč, když zejména akcentoval psychický dopad vazby na žalobce. Za situace, že však již bylo žalobci žalovanou 55.000,-Kč vyplaceno, přiznal soud žalobci z tohoto titulu náhradu ve výši dalších 55.000,-Kč.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud, s odkazem na § 142 odst. 3 o.s.ř. a § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř., odůvodnil tím, že výše plnění závisela na úvaze soudu.

Proti tomuto rozsudku podali oba účastníci odvolání.

Žalovaná své odvolání směřovala do vyhovujícího výroku o věci samé. Namítala, že právní závěry soudu prvního stupně neodpovídají skutkovému stavu věci a neberou v potaz fakta, která vyšla dokazováním najevo. Pokud soud prvního stupně deklaroval nečinnost soudu v trestním řízení v letech 2008-2009, nijak ji blíže nespecifikoval. To přitom neodpovídá obsahu spisu sp.zn. [REDAKCE] neboť ihned po zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně odvolacím soudem dne 31.5.2007, činil soud prvního stupně opatření k vrácení věcí a peněžitých záruk a řešil právní pomoc z ciziny. Jejimi námitkami, že dožádání do ciziny případně mohlo způsobit prodlevu, se však soud nezabýval. Poukázala na to, že v této věci bylo vyžadováno vyjádření cizích státních orgánů, konkrétně Interpolu a měnových orgánů USA. Pokud by soud provedl dostatečná skutková zjištění, nemohl by dojít k závěru, že v řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Dále poukázala na obtížnost zajištění důkazů v trestní věci a zdůraznila, že ve věci s mezinárodním prvkem nelze 6 let a 8 měsíců považovat za nepřiměřenou dobu. Výpočet přiměřeného

zadostiučinění provedený soudem prvního stupně nadto neodpovídá okolnostem případu a je též v rozporu se soudní praxí, neboť nezohledňuje nižší základní částku za první dva roky. Pokud soud prvního stupně přiznal rovněž náhradu za nezákonné rozhodnutí, nemohl již z důvodu vyššího významu pro žalobce zvýšit náhradu nemajetkové újmy, neboť pak by se jednalo o duplicitní plnění. Přiznanou satisfakci hodnotila jako zjevně přemrštěnou a znovu poukázala na důkazy, které navrhovala provést a jejichž provedení soud zamítl (daňová přiznání žalobce a videozáznam zadržení žalobce). Soud I. stupně se nevypořádal s její námitkou, že si žalobce v rámci svých podnikatelských aktivit nepočínal jako řádný hospodář, čímž přispěl k zahájení trestního stíhání vůči své osobě. V trestním řízení bylo prokázáno, že se žalobce pokusil zobchodovat padělky, ač nebylo objasněno, měl-li o jejich povaze vědomost, což vyplývá i z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.1.2011, č.j. [REDAKCE]. Odškodnění za vazbu částkou 55.000,-Kč hodnotila jako dostatečné, když nebyla prokázána tvrzení žalobce o psychickém dopadu a zejména ne to, že zhubl. Závěrem navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že i ohledně částky 455.000,-Kč žalobu zamítne.

Žalobce svým odvoláním napadl zamítavý výrok o věci samé s tím, že soud I. stupně sice správně nárok konstatoval, avšak odškodnil jej nižší částkou, než která mu správně příslušela. Pokud mu soud přiznal jako náhradu za vazbu částku 55.000,-Kč, jde o částku nedostatečnou, neboť pobyt ve vazbě se velmi negativně podepsal na jeho psychickém i fyzickém stavu. Za odpovídající tak považoval odškodnění ve výši 1.300,-Kč za jeden den vazby. Rovněž přiznanou částku 100.000,-Kč náhrady za nemajetkovou újmu hodnotil jako nedostatečnou. Poukázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR s tím, že mělo být rozhodováno o částce 15.000,- až 20.000,-Kč za každý rok a měla být zohledněna kritéria § 31a odst. 3 písm.b/ zák.č. 82/1998 Sb., tj. zejména brutální postup orgánů činných v trestním řízení a to, že se jednalo o trestní stíhání pro trestný čin se sazbou 5-10 let odnětí svobody a byl stíhán jako údajný člen zločinecké organizace. Náhrada nemateriální újmy by tak měla činit 30.000,-Kč za jeden rok. Taktéž částku 300.000,-Kč, přiznanou soudem za nezákonné rozhodnutí, hodnotil jako neodpovídající závažnosti trestního stíhání a jeho následkům. Poukázal na to, že soud prvního stupně vycházel z toho, že mu hrozil trest odnětí svobody v trvání 10 let, což znásobil 30. Proč tak učinil zrovna 30x však nijak nevysvětlil. Podle odvolatele by to mělo být zvýšeno 60x, když nezákonné rozhodnutí mělo tak zničující dopad na jeho podnikání a schopnosti finančně zaopatřit rodinu. Mělo se tak jednat o částku 600.000,-Kč. Navrhl proto, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku změnil tak, že mu přizná též částku 545.000,-Kč.

Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o.s.ř.), v systému úplné apelace (§ 205 a § 205a o.s.ř.) a odvolání žalované shledal důvodným. Dokazování v potřebné míře doplnil, přičemž vycházel výlučně z důkazních návrhů účastníků řízení (§ 115a o.s.ř., § 213 a § 213a o.s.ř.).

Odvolací soud nejprve v rozsahu částky 55.000,-Kč náhrady nemajetkové újmy za vazbu rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé zrušil a v tomto rozsahu řízení zastavil. Soud I. stupně totiž o této částce rozhodl, aniž vzal na vědomí, že žalobce při jednání dne 26.7.2012 vzal žalobu zpět o částku 55.000,-Kč odpovídající náhradě za vazbu, která mu byla žalovanou vyplacena, a nadále požadoval již jen částku 945.000,-Kč. Co do částky 55.000,-Kč tak není výrok rozsudku kryt žalobou. Jedná se o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, což musí mít za následek postup podle § 221 odst. 1 písm. c/ o.s.ř. ve spojení s § 104 odst. 1 o.s.ř.

Odvolací soud pak zopakoval důkaz spisem Krajského soudu v Ostravě sp.zn. [REDAKCE] a učinil z něho další zjištění :

Usnesením ze dne 7.5.2004 (č. 539) bylo zahájeno trestní stíhání obviněného J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] pro pokus trestného činu padělání a pozměňování peněz podle § 8 odst. 1 tr. zák. k § 140 odst. 2 tr. zák., s odkazem na § 143 tr. zák., u něhož k dokonání skutku nedošlo a pro trestný čin padělání a pozměňování peněz dle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák., s odkazem na § 143 tr. zák. a pro přípravu trestného činu padělání a pozměňování peněz podle § 7 odst. 1 tr. zák. k § 140 odst. 2, odst. 3 písm. b) tr. zák., s odkazem na § 143 tr. zák., v souběhu s přípravou k trestnému činu podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Toto usnesení J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] převzal dne 7.5.2004 a stížnost proti němu nepodal. Z protokolu o zadržení podezřelé osoby (čl. 155) se podává, že dne [REDAKCE] v 9,00 hod. byl J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] zadržen v [REDAKCE] v prostoru motorestu [REDAKCE] Bydliště uvedl u přítelkyně M. [REDAKCE] K. [REDAKCE] Příkazem k umístění v CPZ Policie ČR ze dne 7.5.2004 (čl.157) byl J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] umístěn v cele předběžného zadržení OOP ČR Havířov 3-Šumperk. Do protokolu o výslechu podezřelého ze dne 7.5.2004 (čl.160) J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] uvedl jako trvalý pobyt adresu [REDAKCE] a jako faktické bydliště adresu [REDAKCE]. Sdělil, že je ženatý s A. [REDAKCE] P. [REDAKCE] roz. M. [REDAKCE] bytem [REDAKCE]. Má děti R. [REDAKCE] nar. [REDAKCE], K. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] A. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] a T. [REDAKCE] nar. [REDAKCE]. Žije s družkou M. [REDAKCE] K. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Do protokolu o výslechu obviněného ze dne 8.5.2004 (čl.996) J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] uvedl, že je ženatý a má s manželkou [REDAKCE] děti. Žije však ve společné domácnosti s M. [REDAKCE] K. [REDAKCE] níž měl též [REDAKCE] děti. Usnesením státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství Ostrava ze dne 24.8.2004, č.j. [REDAKCE] byl obžalovaný J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] propuštěn z vazby na svobodu za současného přijetí jeho písemného slibu a peněžité záruky ve výši 1,000.000,-Kč. Podáním, došlým Krajskému soudu Ostrava dne 7.4.2006 (čl 2636), žádal J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] o zrušení nebo snížení peněžité záruky. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2.5.2006, č.j. [REDAKCE] byla jeho stížnost zamítnuta. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 25.6.2010, č.j. [REDAKCE] byl J. [REDAKCE] P. [REDAKCE] spolu s dalšími sedmi obžalovanými, zproštěn obžaloby pro pokus trestného činu padělání a pozměňování peněz podle § 8 odst. 1 tr.zák. k § 140 odst. 2 tr.zák., s odkazem na § 143 tr.zák., pro přípravu k trestnému činu padělání a pozměňování peněz podle § 7 odst. 1 tr.zák. k § 140 odst.2,3 písm.b) tr. zák., s odkazem na § 143 tr.zák. a pro přípravu k trestnému činu podvodu podle § 7 odst. 1 tr.zák. k § 250 odst.1,4 tr. zák. s tím, že v žalobním návrhu označené skutky nejsou trestnými činy. Podle odůvodnění tohoto rozsudku byla ve věci slyšena řada svědků a konzultant znaleckého ústavu Ostravská znalecká, a.s., který prováděl konzultaci ohledně listiny, na niž ústav zpracovával posudek, dále soud provedl důkaz znaleckým posudkem znalce Ing. Františka Tomáška z oboru ekonomika, peněžnictví a pojišťovnictví se specializací na bezhotovostní platební styk a posudkem znalce RNDr.Miroslava Musila, týkajícím se pravosti listin a posudkem ústavu Ostravská znalecká, a.s. Dále soud provedl důkaz zprávou Bankovní asociace Praha a odposlechy, zprávou Policejního presidia ČR, Národní ústředny Interpolu, zprávou Ministerstva spravedlnosti USA, zprávou Státního zastupitelství Berlín, zprávou Státního zastupitelství Kolín a zprávou Ministerstva vnitřní bezpečnosti USA. Proti tomuto rozsudku podala státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě stížnost, která byla usnesením ze dne 25.1.2011, č.j. [REDAKCE] zamítnuta. V odůvodnění tohoto usnesení (čl.19) je uvedeno, že obžaloba byla na všechny obžalované podána důvodně, neboť objektivně disponovali s předmětnými padělkami. Nepodařilo se však prokázat subjektivní stránku žalovaných trestných činů. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25.6.2010, č.j. [REDAKCE] tak nabyl právní moci dnem 25.1.2011.

Odvolací soud se nejprve zabýval uplatněným nárokem žalobce na náhradu nemajetkové újmy v rozsahu 200.000,-Kč. Při jeho hodnocení vycházel z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a z případných dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného, když současně zvažil též to, že forma, ani případná výše zadostiučinění, nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2012 sp.zn. 30 Cdo 2813/2011).

Podle § 31a odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb.,o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, se bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle §31a odst. 2 téhož zákona se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře vychází z toho, že v případě nemajetkové újmy, vyvolané nepřiměřenou délkou řízení, je třeba vycházet ze silné, ale vyvratitelné domněnky, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu (viz Apicella proti Itálii, odst. 93). Aby však bylo možné uzavřít, že má žalobce právo na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nepřiměřeně dlouho trvající řízení, je třeba zkoumat, zda-li v tomto směru k porušení práva skutečně došlo. Je tak třeba rozlišovat mezi průtahy v řízení a jeho nepřiměřenou délkou. K porušení práva na přiměřenou délku řízení dochází tehdy, jestliže řízení trvá nepřiměřeně dlouhou dobu, a to bez ohledu na to, zda-li v něm došlo k průtahům K porušení práva na přiměřenou délku řízení tak může dojít i tehdy, nedošlo-li v řízení k průtahům a naopak, i když k průtahům došlo, nemusí se vždy jednat o porušení práva na přiměřenou délku řízení, jestliže řízení jako celek odpovídá dobou svého trvání času, v němž je možné uzavření řízení zpravidla očekávat (viz stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 13.4.2011 sp.zn. Cpjn 206/20010).

Řízení před Krajským soudem Ostrava sp.zn. [REDAKCE] trvalo od 7.5.2004 do 24.1.2011, tj. 6 let 8 měsíců. Vzhledem ke složitosti věci, k tomu, že se jednalo o osm obžalovaných, bylo třeba provést řadu důkazů, a to zejména znaleckými posudky a bylo prováděno též dožádání do ciziny (USA, SRN-mezinárodní prvek), pro které bylo třeba překládat listiny, nepovažuje odvolací soud danou délku řízení za nepřiměřenou s ohledem na dobu, za níž bylo možné za popsané situace očekávat vydání rozhodnutí. Odvolací soud tak v daném případě nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb. neshledal a nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouho trvající řízení tak hodnotil co do základu jako nedůvodný.

Odvolací soud se dále zabýval nárokem žalobce na náhradu škody za nezákonné rozhodnutí, což žalobce vyčíslil částkou 600.000,-Kč, a dále náhradou imateriální újmy za vazbu v částce 145.000,-Kč.

Podle § 8 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb. lze nárok na náhradu škody, způsobené nezákonným rozhodnutím uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

V této právní věci je třeba hodnotit jako nezákonné rozhodnutí usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 7.5.2004. Proti tomuto usnesení [redacted] nepodal stížnost a nemohl by tak podle dosavadní judikatury Nejvyššího soudu ČR požadovat za takové rozhodnutí náhradu škody (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 2162/2005 a rozsudek sp.zn. 31 Cdo 3489/2007). Ústavní soud však judikoval, že vyžadování stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání lze hodnotit jako přepjatý formalismus (viz nálezy Ústavního soudu sp.zn. I. ÚS 3026/07, sp.zn. IV. ÚS 3719/10), takže se odvolací soud skutečností, že žalobce nepodal proti usnesení stížnost, dále nezabýval. Vycházel tak z toho, že žalobce byl obžaloby zproštěn a má tudíž nárok na náhradu škody, způsobené nezákonným rozhodnutím, jímž se tak stalo usnesení o vznesení obvinění.

Podle § 9 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb. má právo na náhradu škody, způsobené rozhodnutím o vazbě ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu.

Obvykle požadovanou náhradou za vazbu je náhrada majetkové újmy, spočívající v ušlém výdělku. Tu však žalobce požaduje v jiném řízení, vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp.zn. 23 C 147/2006, když v žalobě tvrdí, že byl ve vazbě od [redacted] do [redacted] (§ 121 o.s.ř.). Při stanovení náhrady nemajetkové újmy, způsobené nezákonným omezením osobní svobody ze strany státu soud zkoumá povahu trestné činnosti, celkovou délku omezení osobní svobody a následky v osobní sféře poškozené osoby.

Ze spisu Krajského soudu v Ostravě sp.zn. [redacted] bylo prokázáno, že byl žalobce ve vazbě v době od [redacted] do [redacted] tj. 3 měsíce 15 dní. Nemateriální újma za vazbu přitom již byla žalobci odškodněna žalovanou v rozsahu 55.000,-Kč, představující 500,- Kč za jeden den trvání vazby. Při hodnocení délky trvání vazby, dospěl odvolací soud k závěru, že se nejedná o natolik dlouhou dobu, která by se mohla závažněji promítnout do poměrů žalobce a poskytnuté zadostiučnění v částce 55.000,-Kč se tak jeví jako zcela dostačující. Pokud žalobce tvrdil, že mu nebyly ve vazbě přes jeho žádost poskytnuty léky a že tam zhubl o 15 kg, tak tato žalobcova tvrzení nebyla v řízení prokázána a odvolací soud jim neuvěřil. Odvolací soud přitom, s ohledem na rozpornost žalobcových tvrzení s provedenými důkazy, považuje celkově tvrzení žalobce za nevěrohodná. Neshledal tedy nárok žalobce na další plnění v rozsahu 145.000,-Kč opodstatněným.

Žalobce se dále z nezákonného rozhodnutí, kromě náhrady nemateriální újmy za vazbu, domáhal též náhrady nemateriální újmy, spočívající v dopadu do jeho osobnostní sféry. Poškození spatřoval v brutálním zásahu při zadržení, kde jak tvrdil byl v restauraci s obchodním partnerem, v narušení rodinného života, s tím, že byla danou situací zasažena manželka a děti a kdy se v k němu ve vesnici, kde žil, všichni obraceli zády a v psychických následcích a následcích pro jeho podnikání.

Tato žalobcova tvrzení však odvolací soud, na rozdíl od soud prvního stupně, za věrohodná nepovažoval a především ne za prokázána. Podle protokolu byl žalobce zadržen v prostorách motorestu [redacted]. Proti způsobu tohoto zásahu žalobce nevznesl žádnou stížnost a nepodal ji ani proti usnesení o zahájení trestního stíhání, které mu bylo téhož dne následně doručeno. Z obsahu trestního spisu současně vyplývá, že žalobce sice byl ženatý, avšak s manželkou a dvěma staršími dětmi, které už mohly situaci vnímat, nežil, ale zdržoval se u své přítelkyně. Děti, které měl s touto družkou, přitom byly velmi útlého věku. Rovněž žalobcovo tvrzení o dehonestaci ve vesnici, která byla jeho bydlištěm, je v rozporu se skutečností, neboť s přítelkyní bydlel v městě [redacted]. Negativní dopad

do psychické sféry žalobce trestní stíhání zřejmě mělo, ale v řízení nebyla prokázána taková intenzita, která by odůvodňovala jeho odškodnění. J. P. přitom objektivně ve svém podnikání jednal tak, že jeho činnost vykazovala znaky trestného činu, pouze nebyla prokázána subjektivní stránka, přičemž dle skutkové podstaty předmětného trestného činu se jedná o trestný čin úmyslný. Je tak třeba zvážit i žalobcův podíl na daných nepříznivých následcích.

Z výše uvedených důvodů tak odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé (I.) změnil tak, že i ohledně částky 455.000,-Kč žalobu zamítl (§ 220 odst. 1 o.s.ř.), když jej jinak v zamítavém výroku o věci samé ohledně částky 490.000,-Kč (II.) jako správném potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

V návaznosti na změnu rozsudku, rozhodoval odvolací soud o nákladech řízení před soudy obou stupňů, a to, způsobem odpovídající tomu, že žalobce nebyl v řízení úspěšný a úspěšné žalované žádné náklady řízení nevznikly (§ 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2, pouze za podmínek § 237 o.s.ř.

V Praze dne 30. dubna 2013

JUDr. Blanka Chvojová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Rezková